

**HEALTH CLUSTER**  
**Sub-group on HIV-infection, Tuberculosis, and Opioid Substitution Therapy**

**THE MEETING MINUTES**

16.09.2015 10.00

Venue: Severodonetsk

**ПРОТОКОЛЬНЕ РІШЕННЯ**

виїзної сесії підгрупи з питань ВІЛ/ТБ/ЗПТ кластеру ООН з охорони здоров'я у Луганській області

**м. Сєвєродонецьк**

**16.09. 2015**

**Головуючий:** Андрій Славуцький, Голова підгрупи з питань ВІЛ/ТБ/ЗПТ кластеру ООН з охорони здоров'я

**Присутні:**

Ольга Лішик, Заступник голови Луганської обласної державної адміністрації з питань соціальної та гуманітарної сфери

Єгор Маслов, виконуючий обов'язки директора Департаменту охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації

Юлія Трощій, Головний лікар Луганського обласного центру з профілактики та боротьби зі ВІЧ/СНІД (м. Сєвєродонецьк)

Олег Батюк, Департамент соціального захисту населення Луганської ОДА

Олена Баланова, головний спеціаліст

Роман Нужний, головний лікар Луганського обласного протитуберкульозного диспансера

Микола Овчаренко, головний позаштатний нарколог ДОЗ, головний лікар обласного наркологічного диспансеру  
Наталія Прихода, головний лікар Лисичанського обласного протитуберкульозного диспансера

Оксана Прищепа, головний лікар Сєвєродонецького протитуберкульозного санаторія

Ірина Єременко, директор Луганського обласного центра соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді

Олександр Бородін, управління ДПтС України, начальник сектора охорони здоров'я

Олег Батюк, Департамент соціального захисту населення Луганської ОДА

Юрій Інкелевич, заступник директора Департаменту охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації

Олена Баланова, головний спеціаліст Департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА

Ірина Юркова, медичний координатор ВООЗ в Луганській області

Євген Топчаєв, соціальний працівник Луганського відділення ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ»

Олег Пронін, Керівник правління Луганського обласного відділення

Ірина Чибісова, представник департаменту громадського здоров'я, МОЗ України

**Середа, 16 вересня 2015**

Наталія Нізова, директор Українського центру контролю за соціально-небезпечними хворобами МОЗ України

Володимир Жовтяк, Заступник голови Національної Ради з питань ВІЛ-інфекції та ТБ, голова Координаційної Ради ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ»

Олександр Етніс, начальник управління охорони здоров'я і медико-санітарного забезпечення ДПтС України

Лариса Гетьман, заступник директора з організації допомоги ВІЛ-інфікованим "Український центр контролю за соціально-небезпечними хворобами МОЗ України"

Тамара Трецька, менеджер проекту «Підтримка пацієнтів ЗПТ/вимушено переміщених осіб з зони АТО Донецької та Луганської областей», МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»

Євгенія Гелюх, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» Євгенія Гелюх, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»

Олександр Гатіятуллін, ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ»

Олександр Кульченко, ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ»

Олена Шерстюк, Радник ЮНЕЙДС в Україні з глобальних ініціатив

Мірзахід Султанов, Регіональний радник з питань ВІЛ/СНІДу в Україні та Молдові Управління ООН з наркотиків та злочинності

Олег Михальов, регіональний представник Бюро ВООЗ в м. Северодонецьк

Юлія Чистякова, Бюро ВООЗ в Україні, секретар підгрупи з питань ВІЛ/ТБ/ЗПТ кластеру ООН з охорони здоров'я

Коротка інформація: на окупованій території Луганської області залишилося багато спеціалізованих медичних закладів для лікування хворих на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД, що суттєво обмежує доступ до медичної допомоги пацієнтам на підконтрольній Уряду України території. В даний час потребує ремонту приміщення Луганського обласного центру з профілактики та боротьби зі СНІДом (далі - Центр СНІДу), в області функціонує лише одна лабораторія діагностики ВІЛ-інфекції (Северодонецька ОСПК), відсутнє обладнання для лабораторного моніторингу ефективності АРТ (визначення СД4 лімфоцитів та вірусного навантаження), обмежений доступ щодо обстеження на ВІЛ у загального населення області, підтверджувальні дослідження на ВІЛ та лабораторний моніторинг АРТ здійснюється в лабораторії Харківського обласного центру з профілактики та боротьби зі СНІДом, нестача санітарного транспорту, не вистачає підготовлених кадрів. Проблемні питання щодо організації надання медичної допомоги хворим на туберкульоз: відсутня сучасна лабораторія третього рівня з мікробіологічної діагностики туберкульозу, відсутні належні умови для зберігання ПТП, не вирішено питання надання хірургічної допомоги хворим на туберкульоз та ведення хворих на позалегеновий туберкульоз. Постає питання щодо створення єдиного центру моніторингу та оцінки захворюваності на ВІЛ-інфекцію та туберкульоз

Луганський обласний наркологічний диспансер, головний лікар – д. мед. н. Овчаренко М.О., практично відновив свою роботу за новою юридичною адресою: м. Лисичанськ, просп. Леніна, 54 (отримано приміщення, проводяться ремонтні роботи, закуповується медичне обладнання). Успішно здійснюється проект підтримки пацієнтів ЗПТ/внутрішньо переміщених осіб із зони АТО, в т.ч. завдяки сприянню та координації заходів проекту обласним наркологом Овчаренко М.О. Проблемні питання: потребують покращення умов функціонування кабінетів ЗПТ та відкриття нового сайту ЗПТ в м. Рубіжне. На даний час ці питання вирішуються завдяки технічній

допомозі, яку надає МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» за кошти Глобального Фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

### Вирішили:

Щодо пункту 1 порядку денного – «Основні проблемні питання ведення ВІЛ-інфікованих, хворих на ТБ, пацієнтів замісної підтримувальної терапії в Луганській області» вирішили рекомендувати:

#### *Департаменту охорони здоров'я Луганській ОДА:*

1. Тимчасово продовжити забезпечення діагностики ВІЛ-інфекції шляхом транспортування зразків крові в Харківський обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом. При наявності швидких тестів здійснювати діагностику ВІЛ-інфекції відповідно до наказу МОЗ України від 21.12.2010 №1141 шляхом використання двох швидких тестів.  
Термін: до кінця березня 2016 р.
2. Продовжити роботу щодо створення Центру СНІДу.
3. Привести у відповідність до чинної нормативної бази умови зберігання препаратів.  
Термін: до кінця вересня 2015 року.
4. Визначитися з переліком тем та кількістю персоналу, що потребують навчання з питань ВІЛ-інфекції та туберкульозу.  
Термін: до кінця вересня 2015 року.
5. Організувати роботу щодо створення лабораторії з мікробіологічної діагностики туберкульозу III рівня. Підгрупі звернутися до зацікавлених сторін, донорів щодо надання технічної допомоги по створенню лабораторії.  
Термін: березень 2016 року
6. Розглянути перехід від централізованої дороговартісної моделі лікування хворих на ТБ, в тому числі МР ТБ, РР ТБ в диспансері з ризиком перехресної інфекції різними штамми мікобактерій туберкульозу до децентралізованої економічно обґрунтованої моделі амбулаторного лікування. Підгрупі надати інформаційну підтримку щодо впровадження амбулаторних моделей лікування і пацієнт-орієнтованого підходу, соціального супроводу,.
7. Забезпечити прийом пацієнтів замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) з зони АТО Луганської області на базі лікувально-профілактичних закладів наркологічного профілю, в т.ч. Рубіжанської ЦРЛ, шляхом раціонального використання та оперативного перерозподілу препаратів ЗПТ між закладами охорони здоров'я області.  
Термін – постійно.
8. Продовжити прийом пацієнтів замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) з зони АТО Луганської області (в т.ч. після завершення проекту підтримки цих пацієнтів) на базі лікувально-профілактичних закладів, в т.ч. Рубіжанської ЦМЛ, шляхом проведення, при потребі, оперативного перерозподілу препаратів ЗПТ між закладами охорони здоров'я області.  
Термін – постійно.
9. З метою раціонального використання препаратів ЗПТ, зменшення навантаження на медичних працівників, що надають ЗПТ, та для сприяння працевлаштуванню пацієнтів/ВПО впровадити рецептурну форму видачі препаратів ЗПТ та видачу пацієнтам

на руки препаратів безпосередньо у ЛПЗ, що надають послуги ЗПТ, відповідно до чинного законодавства.

Термін – постійно

10. Створити умови для розширення ЗПТ та забезпечення її якості шляхом організації кабінетів психологічної підтримки та соціального супроводу пацієнтів ЗПТ у Лисичанській ЦМЛ ім.Титова, Рубіжанській ЦРЛ, Сєвєродонецькій міській лікарні, організації та оснащення згідно нормативних вимог палати інтенсивної терапії для надання інтегрованої медичної допомоги пацієнтам замісної підтримувальної терапії з коморбідною патологією.
11. Прийняти до уваги, що ремонт та оснащення кабінетів ЗПТ у вказаних закладах охорони здоров'я організовано та буде профінансовано МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» за кошти Глобального Фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією в рамках проекту «Підтримка пацієнтів ЗПТ/внутрішньо переміщених осіб з зони АТО Донецької та Луганської областей»

Термін - до кінця грудня 2015 р

12. Директору департаменту охорони здоров'я: організувати роботу щодо створення єдиного Центру з моніторингу та оцінки ефективності заходів за епідемією ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу у Луганській області. УЦКС надати організаційну підтримку щодо створення центру.

Термін – до кінця 2015 року

***Луганському обласному центру СНІДу:***

1. Визначити перелік необхідного обладнання при створенні лабораторії щодо діагностики ВІЛ та лабораторного моніторингу ефективності АРТ. Зацікавленим сторонам і донорам необхідно розглянути можливість надати технічну допомогу Центру СНІДу.

Термін: до кінця вересня 2015 р.

***Підгрупі з питань ВІЛ/ТБ/ЗПТ кластеру ООН з охорони здоров'я:***

1. Надіслати листа щодо можливості діагностики ВІЛ (не груп ризику) швидкими тестами і протокольне рішення виїзної сесії в Глобальний фонд. Потреба в перших тестах - 28000, других - 1800.

Термін: до 30 вересня 2015 р

2. Звернутися до зацікавлених сторін, донорів щодо надання технічної допомоги і оснащення лабораторії Центру СНІДу.

Термін: до кінця вересня 2015 р.

***ДУ «Український центр контролю за соцхворобами МОЗ України»:***

1. Надати організаційну підтримку щодо навчання фахівців Луганського обласного центру профілактики і боротьби зі СНІДом (м. Сєвєродонецьк).

***МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД»:***

2. У разі позитивного рішення ГФ щодо можливості діагностики ВІЛ (не груп ризику) швидкими тестами, провести закупівлю швидких тестів у відповідних кількостях.

Термін: щодо поставки до кінця листопаду 2015 р.

3. Організувати проведення навчання для фахівців лабораторної діагностики з питань туберкульозу

Термін: протягом ІV кварталу 2015 р.

2. Щодо пункту 2 порядку денного – «**Ключові проблемні питання постановки на облік людей з ВІЛ-інфекцією та ТБ, та клієнтів програм ЗПТ в умовах проведення антитерористичної операції та шляхи їх вирішення. Пропозиції щодо внесення необхідних змін у нормативно-правових актах**» вирішили рекомендувати:

*Департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА:*

1. Підготувати Міністерству охорони здоров'я України пропозиції щодо необхідних змін у нормативно-правових актах по спрощенню процедури постановки на облік людей з ВІЛ/ТБ в умовах проведення антитерористичної операції

Термін – до кінця вересня 2015 р.

2. Розглянути можливість для пілотування амбулаторної інтегрованої моделі лікування хворих на ТБ.

Термін – до 01 січня 2016 р.

3. Створити центр психічного здоров'я для надання спеціалізованої медичної допомоги особам із психічними та психологічними розладами, особам із психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання ПАР (в т.ч. - ЗПТ для осіб, хворих на залежність від опіодів).

*Підгрупі з питань ВІЛ/ТБ/ЗПТ кластеру ООН з охорони здоров'я:*

1. Сприяти на національному рівні змінам нормативно-правової бази щодо спрощення процедури при постановці на облік ВІЛ-інфікованих on-site.
2. Надати допомогу для розробки концепції амбулаторної інтегрованої моделі лікування хворих на ТБ.

3. Щодо пункту 3 порядку денного – «**Визначення фінансових пріоритетів для бюджетного запиту на 2016 р. та варіанти подолання технічного дефіциту в регіоні**» вирішили рекомендувати:

*Департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА:*

1. Підготувати бюджетний запит щодо фінансування обласних заходів з профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД на 2016 рік.

Термін – до кінця вересня 2015 року

4. Щодо пункту 4 порядку денного – «**Про організацію міжвідомчої взаємодії з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та удосконаленні координації надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на туберкульоз в межах Луганської області**» вирішили рекомендувати:

*Голові Луганської ОДА:*

1. взяти під особистий контроль відновлення роботи обласної координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

*Директорам департаментів та керівникам управлінь Луганської ОДА дотичним до питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, Управлінню Державної пенітенціарної служби у Луганській області, ГУМВС України у Луганській області, неурядовим та міжнародним організаціям:*

1. Надати Директору Департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА кандидатури для участі у роботі оновленої обласної координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Термін – до 25 вересня 2015 року.

***Керівнику Луганського обласного відділення ВБО «Всеукраїнської мережі ЛЖВ»:***

1. Організувати комунікацію з неурядовими організаціями, підготувати список представників від неурядового сектору для участі у роботі оновленої обласної координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та надати кандидатури у Департамент охорони здоров'я Луганської ОДА для підготовки проекту розпорядження.

Термін – до 25 вересня 2015 року

***Департаменту охорони здоров'я Луганської ОДА:***

1. Підготувати список оновленого складу обласної координаційної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Термін – до кінця вересня 2015 року

2. Підготувати проект Розпорядження голови Луганської облдержадміністрації «Про обласну координаційну раду з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу».

Термін – до кінця вересня 2015 року

3. Надати пропозицію до включення у план діяльності Луганської ОДА у розділ III. Засідання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів облдержадміністрації, колегій структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади на III та IV квартал 2015 року проведення засідань обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Термін – до кінця вересня 2015 року

***Міністерство охорони здоров'я***

4. Про внесення відповідних доповнень до наказу МОЗ України від 28.10.2002 р. № 385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я» пункту 1.1, підпункту 1.1.3 (спеціалізовані лікарняні заклади – додати «центр психічного здоров'я»).

Термін – до кінця жовтня 2015 року